

Sygn. akt V KK 113/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M.B.**

skazanego z art. 278 § 1 i 5 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2018 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w W.
z dnia 27 października 2011 r., sygn. akt II K (...),

1. uchyla zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 października 2011 r., II K (...) i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. umarza postępowanie;

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 23 maja 2011 r. Prokuratura Rejonowa w W. skierowała do Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko M.B. o to, że w dniu 21 listopada 2009 r. we W. zabrał w celu przywłaszczenia mienie w postaci laptopa marki e – M. E

510301G16Mi o wartości 1499 zł, telefon komórkowy m. 7720 o wartości 353,50 zł, telefon komórkowy m. 6691 o wartości 329,40 zł, ładowarkę do telefonu N. o wartości 100 zł, kartę kredytową V.M., kartę bankomatową B. i kartę płatniczą P. bank oraz książeczkę wojskową wystawioną na nazwisko Ł.C. czym spowodował szkodę w łącznej wysokości nie mniejszej niż 2280,90 złotych na szkodę Ł.C. tj. o czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. (k. 110 - 112).

Jednocześnie wraz z aktem oskarżenia prokurator złożył na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego wobec M.B. bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie uzgodnionej z oskarżonym kary 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, orzeczenie kary grzywny w wymiarze 10 stawek dziennych po 10 zł stawka, zobowiązanie oskarżonego do naprawienia w całości szkody w okresie roku od uprawomocnienia się wyroku oraz orzeczenie wobec oskarżonego w okresie próby dozoru kuratora.

Sąd Rejonowy w W., na posiedzeniu w dniu 27 października 2011 r., uwzględnił wniosek prokuratora o skazanie oskarżonego M.B. bez przeprowadzenia rozprawy i wydanym w tym dniu wyrokiem (sygn. akt II K (...)) uznał M.B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę zgodnie z wnioskiem prokuratora (k. 140 - 141, k. 142- 143).

Wyrok Sądu Rejonowego w W. nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 4 listopada 2011 r. (k. 143).

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, zarzucając orzeczeniu rażące i mające istotny wpływ na treść wydanego wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy dla W. – K. we W. w dniu 27 października 2011 r. o sygn. II K (...) wyroku skazującego M.B. za czyn z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., podczas gdy oskarżony ten zmarł przed jego wydaniem, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie

art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k., co spowodowało wydanie wyroku na posiedzeniu bez udziału stron, uchylenie zaskarżonego wyroku oraz umorzenie postępowania karnego wobec M.B..

W aktach sprawy znajduje się odpis skrócony aktu zgonu M.B., z którego wynika, iż skazany zmarł w dniu 22 października 2011 r. W dacie wyrokowania w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy w . istniała już zatem ujemna przesłanka, uniemożliwiająca dalsze prowadzenie postępowania wobec tego oskarżonego, której skutkiem - zgodnie z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. - powinno być umorzenie postępowania.

Jak słusznie wskazał Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, skutku tego nie może zniwelować okoliczność, że wiadomość o śmierci oskarżonego sąd powziął dopiero w toku postępowania wykonawczego. Powyższe stało się podstawą wydania postanowienia o umorzeniu postępowania wykonawczego w tej sprawie, ale nie spowodowało wycofania z obrotu prawnego, wydanego wobec oskarżonego M.B. wyroku skazującego.

Jak trafnie stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 kwietnia 2008 r., sygn. II KK 48/08 (Lex nr 567034), śmierć oskarżonego zawsze stoi na przeszkodzie prowadzeniu postępowania karnego (art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.). Kontynuowanie procesu i wydanie wyroku stanowi uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Fakt, że sąd właściwy nie wiedział o wskazanej przeszkodzie, nie ma znaczenia i nie może uchronić kwestionowanego orzeczenia przed wyeliminowaniem z obrotu prawnego. Śmierć oskarżonego nie stanowi natomiast negatywnej przesłanki postępowania kasacyjnego, jeśli kasacja jest wniesiona na korzyść oskarżonego (art. 529 k.p.k.). Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy również w wyroku z dnia 6 czerwca 2013 r., sygn. III KK 147/13 (Lex nr 1318414), podkreślając, iż przepis art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. jest w swej treści jednoznaczny i bezwzględny, zatem powinien być stosowany niezależnie od powodów zaistnienia tego uchybienia oraz w każdym stadium procesu, w którym określona w tym przepisie przesłanka zaistnieje.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że określona w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. negatywna przesłanka wystąpiła przed wydaniem wyroku skazującego M.B. przez Sąd pierwszej instancji, a zatem wydany wyrok jest obarczony uchybieniem wskazanym w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., powodującym bezwzględną konieczność uchylenia tego orzeczenia, niezależnie od powodów jego zaistnienia i wpływu na jego treść.

W związku z wystąpieniem ujemnej przesłanki procesowej określonej w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. konieczne było zatem uchylenie tego wyroku i wydanie orzeczenia następczego o umorzeniu postępowania karnego wobec M.B..

Kosztami postępowania kasacyjnego obciążony został Skarb Państwa w oparciu o przepis art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.

Z przytoczonych powodów orzeczono jak na wstępie.